

ВЕСТНИКЪ НА УЧЕНИЦИТЪ ОТЪ ШУМЕНСКА УЧЕБНА ОКОЛИЯ

ИЗЛИЗА ВСЪКИ МЕСЕЦЪ

Редактира комитетъ отъ учители.

БРОЯ 1 ЛЕВЪ

Ръкописи и суми се изпращатъ до
Срѣдищния директоръ—Шуменъ

Разрешенъ съ № 1020 — 3. II. 1937 г. на
г. Областния директоръ — Шуменъ.

✱ АНТОНЪ СТРАШИМИРОВЪ

Жестоката и немилостива съдба сякаш е решила да съкруши гранитния духъ на българския народъ. Не стъхнала още мъката по смъртта на именития български писателъ Йорданъ Йовковъ, народа ни го слетя нова беда: костеливата

ръжка на невидимата хищница — смъртта заби отровнитъ си нокти въ чувствителното сърдце на народния ни писателъ Антонъ Страшимировъ и го срази.

На 7. XII. 1937 год., рано сутринята, преди слънцето да изгрѣе и отбележи раждането на тихия и меланхоличенъ декемврийски день, тъжниятъ звънъ на Виенскитъ камбани въ вестиха на свѣта трагичната смъртъ на Страшимирова, на оня великъ български синъ, който съ голѣмитъ си писателски дарования и будна общественна съвестъ бѣ гордостъ не само на българския народъ, но и на цѣлото славянско племе. Неговото крайно чувствително сърдце бѣ силно отзивчиво къмъ всички народни копнежи и беда.

Последнитъ, особено силно действаха на сърдцето му и затуй може би то най-много се изтощи и не устоя. Народнитъ беда и страдания, народнитъ скърби и радости бѣха за него неизчерпаемъ изворъ, отдето черпеше сюжети за безсмъртнитъ стихове, разкази, романи и драми. Отъ зоркото му око не отбѣгна ни то една проява отъ общественно политическия ни животъ. Всестраниятъ ни животъ отъ последнитъ десетилѣтия намѣри пълно отражение въ творбитъ му. Като вѣренъ стражъ, до последния моментъ на живота си той бѣ надъ българската съдба и съ достойнство отстояваше всички непражди, съ които гнетѣха духана българския народъ. За оцѣляването на тоя народъ, за неговото ду-

ховно, културно и политическо издигане великиятъ Страшимировъ работи съ силата на себеотрицанието. Духътъ му премина презъ горнилкитъ на много страдания, ала великата му жажда да служи вѣрно и честно на родъ и родина не го остави на живота м у. До сетния мигъ на фаталния край той писа, за да бѣде полезенъ на народа си.

Да бждемъ човѣци, творци на доброто и възвишеното, защитници на истината и правдата, бѣше най-скроветото Страшимирово желание. На тѣхъ той служи презъ цѣлия си животъ, на тѣхъ той иска да служимъ и ний! Всѣки който е носителъ на истина, правда и човѣщина, на миръ, лю-

Следва на 2 стр.

Слънчо честити на читателитъ си Новата година и Коледа.

Пожелава имъ здраве и добъръ успѣхъ въ училище.

Есенъ

Севернякътъ отъ балкана запрепуска вихренъ конъ, и отново пакъ захвана той да блѣска клонъ у клонъ Златни листи лудо гони срѣдъ посърнали поля, тамъ върбата свела клони гледа плахитъ села. Надъ селата вѣй мъртвило, рѣй се мрачна есенята, тя помете всичко мило ведно съ жълтитъ листа.

П. Ивановъ-Лунинъ

Ринчо-Минчо

СЛЪНЧОВА НЕВѢСТА

(Продължение отъ брой 2)

Две горещи сълзи се изтъркулнали по странитъ ѝ и паднали на земята. Тѣ били тѣй горещи, че попарили трѣвата, що растла въ основитъ на кулата.

Грозданка издигнала очи. Тя видѣла, че слънцето я гледа втренчено. То било и очудено, и изненадано, и захласнато. Толкова години ширило то по яския Божи свѣтъ, грѣло отъ високо и гледало на широко, но като Грозданкината хубостъ нигде не било виждало. Краката му се подкосили, лицето му побледнѣло, умътъ му се загубилъ. Грозданка грѣла по-ясно отъ него. И слънцето забравилъ своя пжтъ. Очитъ си не откъсвало отъ кулата. Три дни и три нощи грѣло, не захождало. Напраздно майка му го чакала до желѣзнитъ порти, напраздно дигала ръжка надъ очи да зърне огнената му кола. Деветъ крави ялови, печени и препечени, деветъ пещи кисель хлѣбъ и деветъ буре та вино приготвила тя за своя свѣтълъ синъ. Три дни и три нощи чакала тя предъ желѣзнитъ порти,

три дни и три нощи чакала сложената трапеза.

Три дни и три нощи трептѣло слънцето на синьото небе, трептѣло и незахождало. Чудо и поменъ станало по земята. Жетваритъ изъ нивитъ, момитъ по бѣлянкитъ, косачитъ по ливадитъ, овчаритъ по полянитъ, всички изпогорѣли. Най-после слънцето се завърнало при майка си. Погрозняло и посърнало, свело яснитъ си очи, тежко седнало то върху одъра, като закрило лице съ ржцетъ си.

Свилъ се до болка майчиното сърдце. Приблизилъ се тя до сина си, издигнала му огненото лице, оправила му перчемъ, притиснала го до гърдитъ си и замилвала странитъ му. Сълзи оросили ржцетъ ѝ. Нейното майчино сърдце разбрало, че нѣщо нередно ставало съ сина ѝ. Нѣкога и тя била млада, та разбирала отъ бѣли кахъри. Дълго притискала каталясалото си чедо до гърдитъ, дълго милвала странитъ му, докато Слънчо се успокоилъ и заспалъ. Пакъ ос-

танали деветѣхъ печени крави ялови, пакъ останали деветѣхъ бѣчи вино и деветѣхъ пещи кисель хлѣбъ.

Цѣла нощъ спалъ изморения Слънчо, цѣла нощъ майка му седѣла надъ главата му. Прела тя кждея следъ кждея, пълнила вретено следъ вретено, вземала борината въ ржце и надничала надъ чадото си.

Петли следъ петли пѣли, звездитъ грѣли и побледнѣли. Време било да трѣгне Слънчо по огнения си пжтъ.

Излеко майката го събудила, излеко му шепнела и заржци заржчала.

— Хайде, сине, хайде, чадо. Време е да трѣгнешъ. Колко бедняци те чакатъ да имъ свѣтнешъ, печалби да печелятъ, дечица да хранятъ.

Печално гледали Слънчовитъ очи, блѣдно било лицето му.

— Мамо! . .

— Какво Слънчо? Кажу ми мъката на мама.

— Мамо, тамъ, на долня земя азъ видѣхъ. . .

— Какво, кого?

— Една мома.

— Една мома? Затуй ли си тжженъ-кахъренъ?

— О, мамо, нейната хубостъ е невиджана и нечу-

вана. Азъ съмъ слънце на небето, а тя — на земята. Ако, мамо, не ми я вземешъ, нѣма ясно да изгрѣвамъ. Сърдцето ми ще стане на камъкъ и никого не бихъ могълъ да стопля. Иди при дѣда Господъ и го питай, умъ да ни научи, какъ да дигнемъ Грозданка тука на небето.

Тѣй голѣма била Слънчовата мъка, тѣй печални били очитъ му, тѣй гореща молбата му, че майката дума не отронила и трѣгнала къмъ свѣтлитъ Божии простори. Кротко гледали Божийтъ очи приближаващата го майка. Отдалечъ се тя поклонила, отблизо го поздравила.

— Дѣдо Боже, моя синъ. . .

— Знамъ, чадо, знамъ.

— Той тжжи, жалба жали. Ако, казва, не му вземемъ Грозданка, нѣма повече ясно да изгрѣва, сърдцето му на камъкъ щѣло да стане. Какво ще стане тогава, Боже Вишни, съ малкитъ сирачета, съ сиротитъ вдовици? Кой ще ги стопли? Кой ще изтрие сълзитъ имъ?

Не изтрала майката, горко заридала и паднала по очи предъ свѣтлия Божи

тронъ. Простирала ржце и молила:

— Научи ме, Божи мили, какъ да доведа Грозданка? Върни блѣска въ очитъ на моя синъ, върни му радостта, запази огъня въ сърдцето му.

— Добре, чадо, добре. Утре ти ще имашъ отмѣна, а Слънчо — невѣста.

Издигнала се майката, прегърнала и цѣлунала Божийтъ колѣне. Радостно затупало сърцето ѝ.

— Утре е Гергьовъ день. Ще спуснемъ въ Грозданкинитъ двори златна люлка. Ще трѣгне мало и голѣмо да се люлѣе за здраве. Когато седне на люлката Слънчовата изгора, ще я дигнемъ. Иди си сега, чадо, по живо, по здраво.

Когато майката разправила на сина си какво казалъ дѣдо Господъ, такъвъ радостенъ викъ се изтрѣгналъ изъ Слънчовитъ гърди, че прокѣнтѣло до деветото небе и до долната земя. Лудо зашибалъ той хвъркатитъ си коне, както лудо играло сърдцето му. Засмѣла се, зарадвала се майката, подлѣла му вода и пожелала добъръ пжтъ.

(Следва)

Творби на малкитѣ.

† АНТОНЪ СТРАШИМИРОВЪ

следва отъ 1 стр.

бовъ и добротворство, е любимъ синъ на Бога. Страшимировъ желалъ е да бждемъ любимци на Бога, та така да пребждемъ въ вѣковетѣ. Впрочемъ, нека това негово желание се сбъдне и нека Богъ да го прости!

с. Воловъ

18. XII. 1937 год.

П. Ив. — Лунинъ

Поточе.

Малкото поточе тихо си клокаче, между два стрѣмни брѣга, хлѣзга се и бѣга.

Съ водата си бистра, поѣ то цвѣтатъ; съ пѣсенъта си дивна, весели сърдцата.

Руска Янкова уч. отъ I-г кл. въ II Шуменска прогимназия.

Воденичка

Малка воденичка, Сгушена подъ върбака, Стои тя самичка И си трака трака. Отъ сутринъ до вечеръ Брашенце си мели, Пълнятъ се до горе Торбичкитѣ цѣли,

Кънчо Н. Доростолси. уч. отъ III отдѣление при училището „Петъръ Димовъ“ гр. Шуменъ.

Зима иде

Далечъ задъ балкани зимата се кани да обсипе съ снѣжинки малкитѣ градинки. Вехнатъ вечъ горитѣ, стѣгатъ се шейнитѣ, ще ечатъ пързалки отъ шейни съ дрънкалки.

Евгений Д. Минковъ

уч. отъ III-а класъ образцовата прогимназия.

Снѣгъ.

1.

Снѣжно бѣли пеперуди вѣтъръ ли ги гони? Бѣгатъ, сякашъ, като луди. Кой ги бурно рони?

Богъ ги сипе отъ небето, стели голи клони. . . Спри ги, Боже, вижъ детето бедно сълзи рони. . .

2

Мечтая за едритѣ чисти, невинни снѣжинки, блестящия бѣлъ снѣгъ на първата зима, когато купнѣятъ мълкомъ децата саминки за туй, което нѣма да бжде, нѣма да има.

Стойчо Н. Стойчевъ. ученикъ III „б“ кл. I прог.

Снѣгъ.

Вали на парцали снѣгъ, покрива земята пакъ. Сиви врабчо съ тѣженъ гласъ вечъ посрѣща дѣдо Мразъ.

А навънъ децата малки правятъ ледени пързалки и съ бузички червени тичатъ весели засмѣни.

Съ замръзнала рѣчичка всѣки води си шейничка; на пързалката отива и съ дечицата се слива.

Вали на парцали снѣгъ, но за врабча не е драгъ. Вредъ той всѣва веселби но нѣкжде и тѣги.

Иванка Иванова Великова.

уч. отъ III „б“ кл. I-ва прогимназия.

Молитва.

Дѣдо Господи преблагъ, колко си добъръ и драгъ! Отъ сърдце Те азъ обичамъ, Боже свѣтли Те наричамъ, вечеръ въ молитвенъ часъ, сутринъ предъ учене, пакъ. Помогни ми, Ти си благъ, колко си добъръ и драгъ!

Написала: Христинка Маджарова, II „в“ кл. при II прог. „П. Воловъ“.

Дѣдо снѣжко.

Мина пролѣтъ, есенъ, лѣто, Дойде снѣжко бѣлодрежко. Зафучаха страшни хали, снѣгъ засипа на парцали. Фучи Снѣжко и лудѣй, страшната си пѣсенъ пѣй. Ту дърво ще залолѣе, иль въ куминитѣ запѣе: „Днесъ е мойто царство хей!“ и пакъ почна да лудѣй.

В. Г. Меракова

у-ка отъ II „б“ класъ II прог.

Есенъ.

Бѣше тѣжна есенъ, капѣха листата. Вечъ не чуй се пѣсенъ, запустѣ гората.

Мрачно е небето забулено съ мъгли. Пусто е полето, и ситенъ дъждъ вали.

Студенъ вѣтъръ вилнѣй; Вредъ е глухо, тѣжно. И слънце слабо грѣй, времето е влажно.

Скоро ще прехвъркне бѣлата снѣжинка. Птичка ще замлѣкне въ глухата градинка. Иванка Иванова Великова. уч. отъ III „б“ кл. I-ва прог.

Бащинъ съветъ.

Петре, чувай остави се Отъ тази глупава игра, и напраздно не мори се, туй не дава хлѣбъ, пара. Хвърли топа въ блатото и не губи този день. Върви, синко, на школото да не останешъ простъ, като менъ. Върви синко, на учене, докато си младъ, и труди се съ смирене Да съберешъ плодътъ му златъ!

Маринчо Ив. Калчевъ уч. отъ I-г кл. II пр. П. Воловъ.

Снѣжинки

Снѣжинки лекокрили, За всичкитѣ ни мили, прехвъркватъ дружно тѣ надъ жълтитѣ листе.

Въ кѣши и на двора се чудятъ всички хора, дали отъ небесата тѣ падатъ на земята?

Катъ бѣли пеперуди и палави и луди, се гонятъ въвъ простора и падатъ на стобора.

Мария П. Каракулакова уч. III-в кл. II Шумен. прогимн.

Дѣдо снѣжко

Дѣдо снѣжко съ пързалки иде, иде, отъ далече, и на насъ децата малки, Носи топличко елече.

И ни вика той отъ тамъ, чакъ отъ стария балканъ: тука, тука, хей, юнаци, тамъ съ кривитѣ калпани!

че ви нося азъ шейни вамъ пързалки и игри. Дѣдо снѣжко запомнете, че пързалки той донесе.

Добри Цоневъ уч. отъ I-в кл. №9

Мѣченикъ — откривателъ

Нѣколко дрезгави гласове се блѣска въ платната и олющенитѣ стени на кораба. Нѣколко моряци едно и сърдито си шепнатъ въ сѣнката на мачтата:

— Ехъ, кѣде ни изведе тоя безумецъ! — шепне низкъ морякъ съ мръсно-жълтеникавъ цвѣтъ на лицето.

— Та въ затвора бѣхме по-добре, дяволъ да го вземе! — псува сакатъ каторжникъ

Чува се само тракането на скрибцитѣ и вжжетата. — Ей! Я слушайте! Да го хвърлимъ въ морето! Ще се върнемъ следъ това!

— Хмъ! Я гледай, хубава мисль!

Моряцитѣ одобряватъ и се заканватъ, а морето шуми, платната плющатъ и се надуватъ закантелно.

*

Пладне Море и небе, небе и море. Срѣдъ обширния океанъ се клатятъ само три водни черупки. То-

ва сѣ Колумбовитѣ кораби.

Ето че отъ страната на първия се явява пушекъ и следъ секунда грѣмъ.

Другитѣ кораби бързо се приближаватъ къмъ първия, изъ който сноватъ моряцитѣ и облекчено и радостно поглеждатъ предъ носа на кораба.

— Земя! Земя!!!

Корабитѣ се доближаватъ и бързатъ все напредъ. Ала сладкото видение изчезва и следъ това пакъ се появява надалече нѣкжде, върху безбрѣжнитѣ вълни на океана, сякашъ увиснало между небето и земята.

— Миражъ! Привидение! Отчаяние, яростъ и гнѣвъ изпълватъ душитѣ на изтерзанитѣ моряци.

*

Нощъ. По небето искрятъ бледи и непознати съзвездия. Тихо е навсѣкжде, даже вълнитѣ край кораба се плискатъ тихо и меко, като че не искатъ да смущаватъ мислитѣ на човѣка,

Това е Колумбъ.

„Скоро ще стигнемъ, както виждамъ!“ — мисли той „Щомъ има миражъ, значи има наблизъ и земя, за да се отразява тя, и да се получи миражъ!“

Ахъ, кога най-сетне ще стигнемъ? Колко дни вече пжтуваме!? Колко време мина отъ деня, когато тръгнахъ!... А колко надсмѣшки и подигравки се отправиха къмъ мене! Смѣтнахъ ме даже за лудъ, за безумецъ! Но ще докажа азъ на всички, че не съмъ безумецъ, че съществува пжтъ за Индия, за тая богата и плодородна земя!“

Спомня си Колумбъ унизителнитѣ молби, обещанията, предричанията, които бѣха нуждни, за да му дадатъ тритѣ кораба съ каторжници и разбойници. Спомни си за тежкия животъ, препълненъ съ мъки и страдания, който той водѣше преди. А когато въ ума му зашумѣха отново подигравкитѣ и присмѣхитѣ на невежитѣ и завистливи-

тѣ, Колумбъ въздѣхна и дигна заплашително рѣжа. Следъ това прошепна: „Ще видите вие, които се подигравахте, ще видите азъ ще се завърна и то съ богати дарове изъ Индия! Ще видите, че не съмъ лудъ!“

*

— Земя! Земя! Ето я!

Морякътъ отъ високата мачта извика силно, като сочеше съ рѣжа. Буйна радостъ забушува между хората въ кораба. Самъ Христофоръ Колумбъ съ разтупкано сърдце, застана на носа на корава и впери очи къмъ далечината.

Високо надъ кораба се изви орелъ и се изгуби изъ облацитѣ.

Мина доста време, докато корабътъ, пжтувалъ цѣли три месеци, наближи желаната земя.

— Благодаримъ ти Господи!...

Хората съ сълзи на очи, издигнали високо кръстове, знамената и копията, стѣпиха разтрепери на

покритата съ трева земя.

Колумбъ се изправи и извика съ вълнение: „Братя, стигнахме!“

Измежду околнитѣ, непознати дървета и храсти съ голѣми листа ги гледаха чудни и непознати хора, съ кафяво-червенъ цвѣтъ на тѣлото и смѣшни украшения отъ пера.

Върху зеленитѣ вълни на океана се носятъ весело три кораба. Тѣ приближаватъ Испания.

Ето, тѣ сѣ хвърлили вече котва въ пристанището на което е струпанъ хиляденъ народъ. Даже кралятъ и кралицата сѣ дошли да посрещнатъ Колумба.

Ето, че той слиза отъ кораба, последванъ отъ нѣколко чудновати хора, които носятъ златни подарѣци. Високи възклицания се чуватъ изъ народа. Кралятъ и кралицата вперватъ очи въ идващитѣ и приемятъ приветливо Колумба, който започва да имъ разправя патилата си и откриването на новия пжтъ.

С р е щ у К о л е д а

Нощта бавно настъпваше, развѣвайки своя тъмен воалъ. Малки снѣжинки леко се стелѣха и покриваха сѣ бѣла покривка земята. Тѣ идваха отъ висинѣ, настагаха се, сби-ваха се помежду си и се отминаваха разпрѣснати отъ вѣтъра.

Изъ освѣтенитѣ улици на многолюдния градъ се мѣркаха минувачи съ свѣтнали отъ радостъ лица. Витринитѣ украсени отъ най-разнообразни нѣща привличаха погледитѣ на минаващитѣ хора. Ето, точно въ сръдѣта на една отъ тѣхъ, изправилъ се смѣшенъ палячо, подканя любопитнитѣ и като че ли имъ вика: „Моля, заповѣдайте, за гледане пари не вземаме, а ако желаете да купите, можете да влѣзете вътрѣ!“

Предъ витрината се спрѣха мѣжъ и жена и двама-то добре облѣчени.

— Да купимъ нѣкакъвъ подарѣкъ за детето, нали утре е Коледа, — каза жената. То ще чака, дѣдо Коледа да му донесе играчки.

— Добре, нека влѣземъ вътрѣ — отговори мѣжътъ.

Вратата се отвори предъ тѣхъ и тѣ се намѣриха въ силно освѣтения магазинъ. Купувачи много, а и много нѣща за купуване. Кукли, малки и голѣми, кучета и котки, елѣнчета смѣшно из-дали напредъ хобота си и много други играчки за деца.

Една голѣма и красива кукла привлече вниманието на младата жена. Тя се допита до мѣжъ си, спазари-ха се и взеха подарѣка. Колко ще се зарадва де-

тето, ксгато утре види, какво му е донесълъ дѣдо Коледа.

Навѣнъ вѣтърътъ се усили-ваше все повече и повече. Той издигаше на високо падналия снѣгъ, завѣрташе го изъ въздуха и го отна-сяше далече. Съ сила се удряше о прозорцитѣ, по-вдигаше ржженицата отъ покрива на малка схлупена кжщурка съ единствено про-зорче.

Огънътъ въ камината ве-че догаряше. На стената блѣщукаше малко кандило, чиято свѣтлина освѣтяваше стаята. Тя бѣ малка, по-стлана съ скжсана рогозка. Една разкривена маса и два изпочупени стола. Това бѣше всичката мебелъ. Дър-венъ креватъ въ единия жгълъ, на който лежаха две спещи дечица. Майката за-станала предъ иконостаса, повдигнала очи къмъ бла-гия погледъ на Исуса се бѣ всецѣло отдала на молитва.

Утре е Коледа, а тѣ нѣ-матъ нито едно дърво, за да стоплятъ стаята. Горкитѣ деца! Колко ще се нажа-лятъ, когато станатъ сут-ринята и загризатъ пакъ сухото коматче, скрито отъ вечерята за другия день! А колко ли пѣкъ голѣма ще е болката имъ, когато децата на по заможнитѣ родители се похвалятъ, кой какво е получилъ за празд-ника.

Сега въ богатитѣ кжщи има елѣхи, около които на-редени децата ще сятъ отъ радостъ.

Майката стана и се за-мисли отново. Днѣсъ я из-пждиха отъ работа, точно срещу праздника, а надали

ще се намѣри друга.

Полека се съблѣче и си легнѣ. Нѣщо я задушаваше Унесена въ мисли тя заспа.

Така посрещнаха Коледа. Звънътъ на тежката чер-ковна камбана се разнесе изъ града. Той бѣ тихъ и подканяше богомоцитѣ за църква.

Майката бързо стана и се облѣче. Погледътъ ѝ подна върху дветѣ малки обувки, поставени до ками-ната. Децата преди да си легнатъ ги бѣха подложи-ли за подарѣкъ. Това из-пълни сърдцето на неща-стната майка. Две едри и би-стри сълзи се търколиха и капнаха върху дветѣ обувки. Това бѣ тѣхния Коledenъ подарѣкъ

Добринка Д. Гичева

III „а“ кл.

I Шум. „Нанцова“ прогимназия

Зима дойде.

Най-после дойде баба Зи-ма. Тя излѣзе отъ своитѣ ле-дени палати и се настани по нашитѣ мѣста. Небето се покри съ мрачни облаци. Тя разтърси своитѣ свилени ко-си и като безгрижни пепе-рудки се понесоха бѣлитѣ снѣжинки. Тѣ лудо се бо-ричкаха, заскачаха и зата-нуваха изъ въздуха. Извед-нѣжъ всичко се покри съ бѣла покривка. Отрупанитѣ съ снѣгъ дървета отдалечъ изглеждаха, като че ли сж разцвѣтели на пролѣтъ. По тѣхъ ираятъ и блестятъ златнитѣ лжчи на слънцето. Всичко се радва и поздравя-ва новата гостенка — баба Зима.

Еленка Иванова Петкова,

ученичка отъ I класъ
с. Осмаръ, Преславско

С е д ѣ н к а т а н ѣ к о г а

Още отъ утринъ се при-гласяме за седѣнката, Отъ Куна Шийгункината взема-ме волска кола. Обръщаме я къмъ „Корията“ и ед-нитѣ мои другарки теглятъ отпредъ, а другитѣ тикатъ отзадъ и я закарваме на опредѣленото мѣсто. Тамъ всички се разпрѣсваме. Съ-бираме сухи клони и пѣно-ве, натрупваме ги на кола-та и хайде, къмъ село. Сти-гаме до домътъ на Петрана Чорбаджи-Марковата. Тамъ разтоварваме дървата. Тая вечеръ седѣнката ще бжде у тѣхъ. Следъ това си отива-ме въ кжщи. Намираме си разни цвѣта, червенъ стра-тулъ и дребенъ босилчецъ. Свиемъ си ги на вѣнецъ. По това време, вмѣсто кит-ки, носѣхме вѣнци. Поста-вимъ го на глава и като се стѣмни, отиваме на се-дѣнка. Тамъ Петрана е при-готвила огнището подъ кло-нитѣ на орѣха. Накладваме огъня и почвме да рабо-тимъ. Още не напрели едно вретено и момцитѣ идватъ. Сѣдатъ отъ лѣво на огъня и започватъ да разправятъ, що видѣли и що чули. Ка-же ли нѣкой нѣкоя дума не на мѣсто, която мома е по-близо до него, изважда хурката и ще го удари. Ако не го удари, то нея ще уда-рятъ. Когато момцитѣ за-млъкнатъ, ние запѣваме. Та-ка стоимъ докато дойде Кочо цигуларътъ, а той иде ко-гато се разтуря седѣнката. Когато дойде той, всички на-ставаме, изиграваме една ржженица и си отиваме. Най-после, като нѣкоя нощ-на птица, прегърналъ своя-та цигулка, си отива Кочо ци-гуларътъ.

Всичко това ми разказа моята прабаба.

Марийка Ст. Германова

уч. отъ III „в“ класъ

II Шум. прогим. „П. Воловъ“

Т а н ц ѣ т ѣ н а с н ѣ ж и н к и т ѣ .

Мракъ се сипва. Отъ си-вооовното небе се посипа-ха на превара рой бѣли пе-перуди и зачелиха въздуха. Голѣми бѣли букети окичи-ха погрознѣлата земя. Село-то се спотаи подъ нѣжното и копринено шумолене на снѣжинкитѣ. А тѣ, като вѣл-шебни пеперуди, нѣжно тан-цуватъ изъ въздуха и умо-рени падатъ на земята.

— Колко е студено обади се една палава снѣжинка и уморена се гурва въ голѣмия и бѣлъ воалъ.

— Добре че сме си облѣк-ли бѣлитѣ палтенца, — оба-жа да се друга и нѣжно цѣлува последната тревичка.

— Не викайте толкова, ще събудите дърветата, — оба-жа да се една голѣма снѣжин-ка, опрѣла грохнало отъ умо-ра тѣло на патерица.

И всичкия този разговоръ ставаше тихо, нечути отъ другитѣ играещи балерини

Иванка Ив. Кънева,

ученичка отъ III класъ
с. Осмаръ, Преславско.

Х а й д у т и .

Нощъ. Балканътъ шумѣ-ше и пѣеше тжжна пѣсенъ. Гласътъ на Мануша ечеше: Братя! Нека покажемъ на турчина какъ се мре! Дано Богъ разбере мисълта на робитѣ! Нека думитѣ които ще кажемъ въ предсмърт-ния си часъ да бждатъ: „СМЪРТЪ ИЛИ СВОБОДА“! А, сега когато всичко спи, нека разбудимъ балкана съ пѣсни и докажемъ на тур-чина, че раята не се плаши отъ него! Викове и пѣсни заглушиха последнитѣ думи на войводата. Хайдутитѣ грабнаха своя вождъ и го понесоха на ржце до буй-ния огънь.

— Недьо-о-о! викна единъ бѣлобродъ старецъ.

— Ида, дѣдо Петко, ида!-отвърна снаженъ момѣкъ.

— Сега, слушай, дѣдовото!

И дѣдо Петко почна да му шепне нѣщо, следъ кое-то младежътъ хукна къмъ пасбището...

— Мануиле, Азъ ще рж-ководя, момчетата днесъ! Съгласенъ ли си?

— Разбира се, дѣдо! — от-върна смирено Мануилъ.

Следъ единъ часъ всич-ки хайдутѣ бѣха настанени въ единъ долъ.

— Момчета! — викна дѣдо Петко — Виждате ли оная пе-щера? Всички въ нея!...

Въ това време Недю ле-тѣше къмъ Търново. Ко-нѣтъ се бѣше изморилъ, но ездача го удряше най-без-жалостно. Най-сетне умо-рения пжтникъ спрѣ предъ конака, влѣзе вътрѣ и падна на колѣне предъ Османъ ага.

— Аллахъ да те закриля, аго, отъ страшния Манушъ! Птица не може да прех-въркне край него. Дай ми 200 яничери и самъ азъ ще му отрѣжа главата.

— Тѣй ли? Не единъ, а сто Манушовци да ми из-лѣзатъ, на всичкитѣ чере-питѣ ще прѣсна.

Като каза това, Османъ ага предвожданъ отъ Недю литна къмъ балкана. Следъ 2 часа уморително катере-не, турцитѣ влѣзоха въ сжщия долъ, въ който бѣха юнацитѣ на Мануша. Яни-чаритѣ, безъ да подозиратъ нѣщо се разположиха на лагеръ...

Изведнажъ стана нѣщо страшно. Отъ къмъ пеще-рата се чу шумъ и 50 ду-ла се насочиха къмъ изу-менитѣ турци. Османъ ага понечи къмъ револвера, но зловещъ крушумъ изпищя и се заби въ гърдитѣ му. Ма-нушъ извика: „Братя! Чрезъ куршума да изкупятъ грѣ-ховетѣ си“.

Следъ мигъ 200 трупа лежаха на росната трева. А Манушъ, издигналъ очи къмъ небето шепнѣше: „О, МАЙКО, АЗЪ ОТМЪС-ТИХЪ ЗА ТЕБЪ!“

Ст. Ив. Борисовъ

ученикъ отъ III-в класъ II про-гимназия „П. Воловъ“.

*

— Е, та и ние можехме да отидемъ, това е най-лес-на работа!

— Много голѣма важ-ность придавате на работа та си, синьоре! — говори злѣчно и завистливо сухъ, тѣнѣкъ благородникъ, съ гърбавъ носъ.

— Ако бѣха ми дали ко-раби, и азъ щѣхъ да оти-да, даже мислѣхъ да трѣ-на вече, но ти ме превари. Сигурно си подушилъ намѣ-рението ми, синьоре Ко-лумбъ!

— Млъкнете, синьори, какъ не Ви е срамъ да го-ворите лъжи! Като сте мо-жели да отидете, защо не сте отишли? Но вие сте страхливци и невежи глуп-ци.

— Върнете си думитѣ на-задъ, защото утре ще Ви изпратя секундантиѣ си! Вие ме обидихте крѣвно! — извика сухиятъ благород-никъ и скочи отъ мѣстото си.

— Добре, господа! Ето ви това яйце! Закрепете го на масата така, че да не

се обърне!

— Но това е невъзмож-но! — отговаря старъ, бра-датъ маркизъ, който се по-мжчи да закрепи яйцето.

Всички благородници гле-датъ очудено Колумба, кой-то, като удря яйцето на масата, го закрепя.

— А-а! Но това всички можемъ!

— Можете, синьори, но не се сѣтихте! Ето кжде е мжчнотията.

*

Цър-р-ръ!...

По каменния подъ на ки-лията прибѣгва мишка. Край стената се раздвижва нѣ-каква слаба, черна фигура. Разнася се металиченъ звънъ на окови.

Затворникътъ е Колумбъ.

По измжченото му лице се чете тжга и сжщевре-менно съжаление за хората, защото тѣ не разбраха голѣмината на дѣлото, из-вършено отъ него.

Тоя великъ човѣкъ уми-раше, изоставенъ, отритнатъ, подигранъ отъ тия, на кои-

то той остави такова вели-ко откритие; отъ тия, на които направи още едно благо — откри нова страна, богата и обширна, за която той самъ не подозираше, че не е Индия. Той и сега мислѣше за богатствата на тая страна, за нейнитѣ не-познати дървета и животни и за чудноватитѣ ѝ хора. Мислѣше и за свободния търговски пжтъ, който оста-ше откритъ за всички ко-раби и — умираше. А предъ очитѣ му изпѣкваше цѣлия тежъкъ и страдалчески жи-вотъ, който той бѣше изжи-вѣлъ.

А такъвъ е билъ живо-тътъ на всички великани на науката, такава е била и смъртта имъ, така умрѣ и човѣкътъ, който завѣртѣ съ гигантски усилия коле-лото на човѣшката култу-ра отъ Срѣдиземно море въ Атлантическия океанъ.

Павелъ Д-ръ Ст. Поповъ

ученикъ отъ III а класъ на
Образцовата прогимназия.

Коледно дърво.

Младото борче бѣше се сгушило. Снѣгъ покриваше листата му. Мжчно му бѣше за нѣщо и плачеше. Единъ день дойдоха дървари. Борчето попита съседа си:

— Ами защо дойдоха тѣ? Какво ще правятъ?

— Ще го взематъ въ града. Тамъ ще го купятъ — продължи борътъ — ще го окичатъ и зарадватъ децата.

Въ това време дърваритѣ отсѣкоха другото младо борче и го занесоха въ града.

— Ехъ, да бѣха отсѣкли мене — въздѣхна борчето.

— Не тѣжи мило борче — утешаваше го борътъ.

Следъ нѣколко дѣня дойдоха пакъ дърваритѣ. Борчето се зарадва, като видѣ, че дърваритѣ идватъ къмъ него. Борчето извика: „Прощавай...“, но не можа да довърши. То бѣ повалено отъ бравитѣ. Дърваритѣ го дигнаха. Занесоха го въ града. Тамъ го купи единъ богатъ господинъ. Занесоха го въ къщи.

Туриха го въ стаята. Борчето се зарадва, кагато донесоха играчкитѣ и свѣщичкитѣ и ги окичиха по него. „Где ли е борътъ да ме види?“

Вечерта го занесоха въ стаята. Децата не го бѣха виждали още. Туриха и подарѣцитѣ. Борътъ още повече се зарадва: „О, колко ще се радватъ децата, като ме видятъ така украсено и хубаво? Колко съмъ щастливо! Какво ли прави борътъ самъ въ гората?“ Борчето гледаше играчкитѣ и се радваше. Когато бѣше вече украсено, бащата го занесе въ друга стая. Постави го на масата. Около него нареди подарѣцитѣ. Следъ това излѣзе. Сиде въ кухнята. Следъ вечерята децата и родителитѣ отидоха при украсеното борче. Децата го заобиколиха и радостни почнаха да пѣятъ. Бащата запали свѣщичкитѣ. Раздаде имъ подарѣцитѣ. Децата радостни гледаха борчето, радостно ги гледаше и то.

Следъ два—три дѣна бащата сне играчкитѣ. Прибра ги, а борчето извади отъ стаята и тури въ мазата. То приведе клони и отъ мжка заплака. Листата му не бѣха тѣй свежи „Защо бѣхъ тѣй глупава да искамъ да ме отсѣкатъ? Колко похубаво щѣше да бѣде тамъ, въ гората, при бора. Приказвахме си двама, а сега азъ трѣбва да умра. Ахъ сѣдба! Защо да не съмъ тамъ и азъ?“ — питаше се то и плачеше отъ мжка

Теодора Т. Тодорова.
уч. отъ III „в“ класъ II Шуменска прогимназия.

Поради липса на мѣсто останалитѣ материали ще бѣдатъ помѣстени въ следующия брой.

Спомени отъ ранно детство.

Мойтѣ детски години сж свързани съ споменътъ за посещения ми въ мина „Св. Анна“ въ гр. Перникъ.

Тогава ние живѣхмѣ въ спрѣтнато балканско градче. Захвърлено високо въ планинитѣ на югозападна България, то бѣше обградено съ китна борова гора, кждето гражданитѣ отиваха да дишатъ чистъ балкански въздухъ и да се любоватъ на природата. Тамъ цвѣтѣха миризливи теменуги и пѣше сладкопоенъ славей. Въ политѣ на хълма, малко поточе разливаше сребриститѣ си води и бързаше да догони нѣкъде буйнитѣ води на дивата Ерма. Сутринъ слънцето пращаше своя прѣвъ приветъ отъ далечнитѣ заснѣжени върхове на Рила, а вечеръ позлатяваше намръщеното чело на Любашъ.

Единъ дѣнь за голѣма моя радостъ, ми казаха, че ще посетимъ гр. Перникъ, който се намираше на осемнаесетъ километра.

Деньтъ дойде.

Луксозното купе, което бѣше изпратено отъ управата на мината, се понесе изъ равното шосе. Бѣше месецъ май — празникътъ на природата. Изъ въздуха се носѣше ароматътъ на късни пролѣтни цвѣтъ. Всичко на около зеленѣеше. Гледкитѣ ставаха все по хубави.

Скоро въ далечината се показаха синкави пушечи. Това бѣха горяшитѣ открити пластовѣ каменни вжглища. Следъ минута бѣхмѣ въ града. Съ своитѣ прави улици, красиви здания и паркове, той има видъ на голѣмъ, красивъ и модеренъ градъ.

Следъ малко автомобилътъ спрѣ предъ великолепно здание. Това бѣ дирекцията на минитѣ, кждето отпочинахмѣ.

На другия дѣнь отидохмѣ въ мината.

Изкачихмѣ се на втория етажъ на едно здание, кждето бѣше входа на асансьора.

Надъ самиятъ входъ имаше табела съ надписъ: „Богъ е съ насъ“. Неочаквано, ме обзе страхъ. Азъ не знаехъ, че тѣзи, които влизатъ тукъ, сж изложени на голѣми опасности, но го предчувствахъ

Малко следъ туй дойде асансьора, на който се качихмѣ. Той нипонесе на 60 метра въ земята. Когато стѣпихмѣ на почва, предъ насъ се откри дългъ и тесенъ коридоръ, освѣтенъ съ електричество. По сръдната му минаваше тѣснолинейка, по която вървѣха вагонетки, пълни съ каменни вжглища.

Тръгнахмѣ нататъкъ. Скоро, въ лѣвата страна на коридора се откри цименти-

ранъ басейнъ. Той събираше водитѣ отъ околнитѣ пластовѣ и по такъвъ начинъ предпазваше мината отъ наводнение. Щомъ водата достигнеше до едно ниво, веднага автоматическа помпа я изхвърляше на повърхнината на земята.

Продължихмѣ по-нататъкъ. Скоро застигнахмѣ една група миньори, които отиваха на работа въ дълбочината на галерията. Пластовѣтѣ вжглища бѣха на два километра навътре и ние не ходихмѣ до тѣхъ.

Пакъ се качихмѣ на асансьора. Колко свѣтло и хубаво ми се видѣ, когато излѣзохмѣ отново на земята!

Върнахмѣ се весели доволни отъ разходката.

Евгения Д. Касабова.
уч. отъ I „в“ кл. II прогимназия.

Прѣвъ снѣгъ.

Допрѣла чело на студентото стѣкло на прозореца и унесена въ миналитѣ учебни дни азъ не забелязахъ, че вѣнъ вѣе силенъ вѣтъръ и прехвърля немилостиво голитѣ клони на дърветата, ту на една, ту на друга страна. Не забелязахъ сжщо, че е започнало да вали силенъ дъждъ, който скоро се е примѣсилъ съ едри снѣжинки.

Изведнѣжъ, нѣкой ме бутна по рамото и азъ се стреснахъ като събудена отъ сънъ. Това бѣше майка ми, която гледайки назънъ, ми каза:

— Лили, вижъ какви бѣли снѣжинки прелитатъ навънъ!

Обърнала погледъ къмъ двора, азъ останахъ много очудена. Отворихъ прозореца на топлата стая и унесена, започнахъ да гледамъ хубавата и луда игра на бѣлитѣ, кристални снѣжинки, които идѣха далечъ нейде отъ високо, и следъ като изкарваха лудата си игра, се полѣпяха въ околнитѣ предмети. Вѣтърътъ блъскаше прозорцитѣ, но азъ продължавахъ да се наслаждавамъ на вълшебната имъ игра. Скоро обаче, азъ се натжихъ, като си спомнихъ за клетитѣ сираци, които сж безъ покривъ и безъ дрехи, а сега, когато азъ се наслаждавамъ на природнитѣ красоти, тѣ плачатъ — премръзнали и пригладнѣли, свити подъ чуждитѣ стрѣхи.

Чудно хубави красоти има зимата, но тежко на сирацитѣ предъ нея!

Марийка Руси Райчева
ученичка отъ IV отд. при у-ще „Д. Войниковъ“ — Шуменъ.

Отъ ученицитѣ при първон. училища I и II прог. въ Шуменъ сж събрани за самолетъ „Бълг. у-ще“ — 4,634 лв., а отъ учителитѣ при сжщитѣ училища — 6,081 лв.

Това се случи презъ есеньта.

Бѣше дъждовенъ есененъ дѣнь.

Студениятъ вѣтъръ обруляше последнитѣ пожълѣли листа на дърветата. По небето бавно се влачеа тъмни облѣци и постоянно привалѣваха дъждозѣ. Азъ седѣхъ въ стаята до прозореца и гледахъ тази тѣжна гледка. Бѣхъ дълбоко замислена за своя любимъ баща. Той бѣ заминалъ преди 4—5 дѣна въ едно село по работа. Азъ не знаехъ кога ще се върне. Единъ дѣнь азъ седѣхъ въ стаята и никога не бѣхъ изпитвала такава мжка както тогава. Това бѣше привечеръ. Азъ мислѣхъ, какво ли прави милия ми татко въ село презъ тѣзи есенни дѣни. И въ това време вратата на салона си отвори и азъ останахъ вкаменена отъ радостта, когато видѣхъ предъ менъ татко, за когото ми бѣше толкова мжчно. Когато се опомнихъ, азъ се хвърлихъ въ прегръдкитѣ на своя баща и го обсипахъ съ сълзи отъ радостъ. Тогава разбрахъ, че тежко се живѣе безъ ласкитѣ на бащата.

Магдалина Христова
уч. III „а“ отдѣл. при у-ще „П. Димовъ“ — Шуменъ.

Първи снѣгъ.

Надвечеръ времето омекна и се посипаха дребни снѣжинки отъ синия небесенъ сводъ. Селото се спотаи подъ тихото снѣжно шумолене на бѣлитѣ снѣжинки. Само куминитѣ стърчатъ надъ къщитѣ, като нощни пазачи и непрекъснато димятъ.

Съмва се. Всичко е покрито съ бѣлъ вуалъ. Като малки вълшебни пеперуди, снѣжинкитѣ тихо танцуватъ изъ въздуха и уморени падатъ върху погрознѣлата земя. Дърветата сж окичени съ брилянтни букети отъ снѣгъ. Слънцето засмѣно едва поглежда задъ бѣлия баиръ. Златнитѣ лъчи весели цѣлунаха земята и я поздравиха съ новата ѣ премѣна. Всичко е тихо и спокойно. Отъ време на време по увисналитѣ клончета на дърветата кацатъ малки врабчета и весело се боричкатъ и чуруликаятъ.

Всѣки се радва на новата кристална покривка, съ която зимата дари земята.

Лиляна Бор. Ангелова
ученичка отъ III класъ с. Осмаръ, Преславско.

Вечеръ у дома. (свободно съчинение)

Смрачи се Слънцето се скри задъ багрено-червената мантия на хоризонта, усмихна се весело и се стърколи въ дола. Всичко се прощава съ свѣтлия дѣнь. Настѣпва тиха нощъ. Вѣтърътъ слабо полюшва сухитѣ вейки на оголѣлитѣ дървета. Луната срамежливо поглежда надъ хълма, придружена отъ малки пави звездици.

А тамъ нейде, срѣдъ селцето, се гуши нашата къщица, обградена съ оголѣли вишни и череши. Наредени край печката, слушаеме хубавитѣ приказки на баба. Тя е стара, много стара. А какъ хубаво умѣе да пѣе старинни пѣсни! Край огъня се припича котката и тихо мърка. Майка ми, на дѣнала кжделя, тихо бръмка съ вретеното и отъ време на време хвърля погледъ къмъ насъ, унесени въ бабини приказки. А до нея приседналъ баща ми, замисленъ, се вслушва въ тѣжната пѣсенъ на вѣтъра въ комина. Печката весело бумти ли, бумти...

Кина Герова
ученичка отъ II класъ с. Осмаръ, Преславско

КРИЛАТАТА ГОСТЕНКА.

Бѣше хубава есенна утринъ. Току що станахъ. Ненадейно нѣщо почна да цвѣрти. Обърнахъ се, но нищо не видѣхъ. Вслушахъ се. Гласътъ идѣше отъ къмъ огнището. Приближихъ се на прѣсти и отворихъ капцитѣ на огнището. Отъ тамъ изхвъркна малка сива птичка-врабче. То почна да хвърчи изъ стаята. Дълго време хвърча докато изтощено спрѣ на прозореца. Азъ го издебнахъ и хванахъ. Турихъ го въ хубава клетка. Радвахъ му се. Давахъ му трошички и зрънца, но то не се и допрѣ до тѣхъ. Гледаше въ простора, кждето се гонѣха неговитѣ другарчета. Съжалихъ птичката, отворихъ прозореца и я пустанахъ на свобода. Тя кацна на близкия храстъ и зачурулика, сякашъ ми благодарѣше за подарената свобода.

И менъ ми бѣше леко на душата, че сторихъ добро.

Лилия Карлсонъ
ученичка IV отдѣление у-ще „Нанчо Поповичъ“ — гр. Шуменъ.

ДЕЦА ТИЧАЙТЕ ВЪ
КНИЖАРНИЦИТѢ НА ПРЕС. ТЪРГОВСКИ & СИНОВЕ
ШУМЕНЪ
гдето **ДѢДО КОЛЕДА** е разтоварилъ човалитѣ съ **НОВОГОДИШНИ** и **КОЛЕДНИ** подарѣци:
ИГРАЧКИ и прочитни **КНИЖКИ**
— ЗА МАЛО И ГОЛѢМО —